

พัฒนาการของผู้หญิงในบริบทของความหลากหลายทางวัฒนธรรม:
การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายของนักเขียนสตรี

นายไพโรจน์ นุชพะเนียด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GROWING UP FEMALE IN MULTICULTURAL CONTEXTS:
A COMPARATIVE STUDY OF NOVELS BY WOMEN WRITERS

Mr. Pairoj Nuchpaniad

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

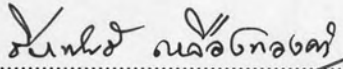
Academic Year 2006

491110

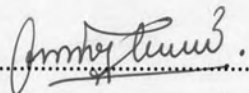
หัวข้อวิทยานิพนธ์   พัฒนาการของผู้หญิงในบริบทของความหลากหลายทางวัฒนธรรม:
การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายของนักเขียนสตรี
โดย   นายไพโรจน์ นุชพะเนียด
สาขาวิชา   วรรณคดีเปรียบเทียบ
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. ชุติมา ประภาสวุฒิสาร

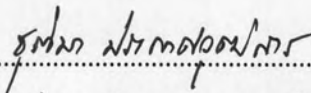

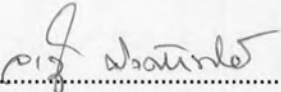
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ชุติมา ประภาสวุฒิสาร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จาตุรี ดิงสภักดิ์)

ไพโรจน์ นุชพะเนียด: พัฒนาการของผู้หญิงในบริบทของความหลากหลายทางวัฒนธรรม: การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายของนักเขียนสตรี (GROWING UP FEMALE IN MULTICULTURAL CONTEXTS: A COMPARATIVE STUDY OF NOVELS BY WOMEN WRITERS) อ. ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร. ชุติมา ประภาสวุฒิสาร, 201 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการของตัวละครเอกหญิง ภายใต้ระบบสังคมแบบปิตาธิปไตย และลัทธิอาณานิคมตะวันตก และศึกษางานเขียนของผู้หญิงในโลกที่สามจากนวนิยายทั้ง 3 เรื่องได้แก่ *The Bondmaid*, *Woman at Point Zero* และ *Nervous Conditions*

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการสร้างพัฒนาการของตัวละครเอกหญิงเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ และสิ้นสุดที่ความเป็นหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการย้ายที่อยู่ของตัวละครเอกหญิง โดยเริ่มจากภายในครอบครัวไปสู่โลกสาธารณะ จากการศึกษาทำให้มองเห็นถึงสังคมแบบปิตาธิปไตยที่เชื่อมโยงกับขนบธรรมเนียมประเพณี และโครงสร้างทางด้านชนชั้น ตลอดจนลัทธิอาณานิคมตะวันตก ที่เป็นเครื่องกำหนดความหมายของความเป็นหญิงให้แก่ตัวละครเอก รวมทั้งวิธีการต่อรองกับวัฒนธรรมตะวันตก และวัฒนธรรมในสังคมกระแสหลักเพื่อความอยู่รอด

การศึกษานวนิยายทั้ง 3 เรื่อง จึงทำหน้าที่เป็นเสมือนตัวแทนความต่างและความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นผลมาจากลัทธิอาณานิคม และทำให้เข้าใจถึงแนวคิดของพัฒนาการของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายทั้ง 3 เรื่อง

ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต.....*Art. Sp. J.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Chutima Prapatsawat*

4680188122 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEY WORD: MULTICULTURAL CONTEXTS/ FEMALE/ GROWING UP

PAIROJ NUCHPANIAD: GROWING UP FEMALE IN MULTICULTURAL
CONTEXTS: A COMPARATIVE STUDY OF NOVELS BY WOMEN WRITERS.

THESIS ADVISOR: CHUTIMA PRAGATWUTISARN, Ph.D. 201 pp.

The objectives of this thesis are to analyze the development of female protagonists within patriarchal and colonized society and to examine Third World women's writing in three novels: *The Bondmaid*, *Woman at Point Zero*, and *Nervous Conditions*.

The study shows the process of development of female protagonists beginning with childhood to adolescence and finally to womanhood which corresponds to the female protagonists' movement from the private space at home to the public space in the outside world. The study also reveals how patriarchal society with its tradition and class structure and how Western colonization construct the meaning of womanhood for the female protagonists and how those protagonist negotiate with both Western and traditional cultures for survival.

The study therefore represents differences across cultures and cultural changes as a result of Western colonization, the two important factors for understanding the theme of growing up female in the three selected novels.

Department Comparative Literature
Field of Study Comparative Literature
Academic Year 2006

Student's signature.....*Pairoj Nuchpaniad*
Advisor's signature.....*Chutima Pragatwutisarn*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.ชุติมา ประกาศวุฒิสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัยมา โดยตลอด และด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์ ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จาตุรี ดิงศรัทธี กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่ กรุณาสละเวลาตรวจสอบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยให้ถูกต้องและ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณของคณาจารย์ในภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ได้แก่ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กองกาญจน์ ตะเวทีกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร อาจารย์ ดร. วารุณี อุดมศิลป์ อาจารย์ ดร. สุรเดช โชติอุดมพันธ์ ตลอดจนคณาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ ทุกท่านที่ได้ปลูกฝังความรู้ ความคิดอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ลุล่วงมาได้ด้วยดี

ความสำเร็จส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดจากความเมตตาของคณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่โรงเรียนหอแซฟอุปถัมภ์ ผู้คอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมา โดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อของ क्रमยรี แสงไพโรจน์ ทรอรุณี โอสิริสกุล ทรอุทร กิจเจริญ พี่เพชร เหมือนวงศ์ น้องอุมาพร กลัดสำเนียง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังขอขอบคุณ คุณสุดา รัตน์ นทีทวิวัฒน์ พี่อนุกุล ประเสริฐศรี กลัษณมิตรที่ดีของผู้วิจัยที่ให้ความช่วยเหลือเสมอมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังขอขอบคุณพี่ๆ ในครอบครัวทุกคน รวมทั้งหลานๆ และลูกศิษย์ที่ให้ความ ช่วยเหลืออยู่เสมอ

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และเพื่อนๆในภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบทุกคน ที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของห้องสมุด คณะอักษรศาสตร์ ที่คอยเป็นธุระให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดถึงอำนวยความสะดวกตลอดเวลาที่ค้นคว้าข้อมูลทำ วิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อสนอง และคุณแม่มาลี นุชพะเนียด ที่ได้เสียสละทุก อย่าง และเป็นกำลังใจสำคัญให้แก่ผู้วิจัย จนสามารถเข้าศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จ สมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
1.3 แนวเหตุผล สมมุติฐาน.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย.....	5
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
บทที่ 2 บริบททางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่ปรากฏในนวนิยาย.....	7
2.1 บริบททางการเมืองใน <i>The Bondmaid</i>	9
2.1.1 สิ่งปฏิกันนโยบายปกครองประเทศของเจ้าอาณานิคม.....	9
2.1.2 ระบบการปกครองภายในประเทศ.....	10
2.2 บริบททางสังคมและเศรษฐกิจใน <i>The Bondmaid</i>	11
2.2.1 ความเหลื่อมล้ำทางด้านชนชั้นระหว่างนายจ้างและคนรับใช้.....	11
2.2.2 ความเหลื่อมล้ำทางเพศระหว่างผู้ชายและผู้หญิง.....	13
2.3 บริบททางวัฒนธรรมใน <i>The Bondmaid</i>	15
2.3.1 วัฒนธรรมจีนดั้งเดิม.....	15
2.3.2 วัฒนธรรมจีนแบบใหม่.....	20
2.4 บริบททางการเมืองใน <i>Woman at Point Zero</i>	21
2.4.1 อธิปไตยกับความสำคัญของชาติตะวันตกหลังได้รับเอกราช.....	21
2.4.2 การเมืองกับเรื่องส่วนตัว.....	22
2.5 บริบททางสังคมและเศรษฐกิจใน <i>Woman at Point Zero</i>	23
2.5.1 ความแตกต่างในเรื่องเกียรติยศ และศักดิ์ศรีที่มาจากชนชั้น.....	23
2.5.2 ความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิงที่ไม่เป็นจริงในสังคม.....	25

	หน้า
2.6 บริบททางวัฒนธรรมใน <i>Woman at Point Zero</i>	27
2.6.1 ชีวิตอิสลามภายใต้บัญญัติของคัมภีร์อัล-กุรอาน.....	27
2.6.2 อิสลามกับมุมมองในเรื่องการกดขี่ผู้หญิง.....	30
2.7 บริบททางการเมืองใน <i>Nervous Conditions</i>	33
2.7.1 โรดิเซียได้กับภาพลักษณ์สองด้านของเจ้าอาณานิคม.....	33
2.7.2 ระบบการปกครองภายในประเทศ.....	34
2.8 บริบททางสังคมและเศรษฐกิจใน <i>Nervous Conditions</i>	38
2.8.1 กลุ่มคนพื้นเมืองกับอาชีพที่สร้างรายได้.....	38
2.8.2 ผู้หญิงโชนากับสถานภาพที่เป็นรองผู้ชาย.....	40
2.9 บริบททางวัฒนธรรมใน <i>Nervous Conditions</i>	42
2.9.1 ประเพณีและพิธีกรรมดั้งเดิม.....	42
2.9.2 ความเชื่อดั้งเดิมกับคริสต์ศาสนา.....	45
บทที่ 3 วรรณกรรมสตรีนอกกระแสหลัก.....	48
3.1 ลักษณะสำคัญของวรรณกรรมสตรีนอกกระแสหลัก.....	50
3.1.1 ภาพตัวแทนของวรรณกรรมสตรีนอกกระแสหลัก.....	51
3.1.2 วรรณกรรมสตรีนอกกระแสหลักกับแนวคิดสำคัญ.....	54
3.2 กลุ่มนักเขียน.....	57
3.3 วัตถุประสงค์และแรงจูงใจในการเขียน.....	60
3.4 รูปแบบการประพันธ์.....	65
3.5 เนื้อเรื่อง.....	69
3.6 กลวิธีการประพันธ์.....	72
3.6.1 การใช้ภาษาพื้นเมือง.....	72
3.6.2 การสอดแทรกวัฒนธรรมดั้งเดิม.....	74
3.6.3 การใช้สัญลักษณ์.....	78
บทที่ 4 พัฒนาการของตัวละครเอกหญิง.....	83
4.1 ครอบครัว: แหล่งเรียนรู้ความหมายของผู้หญิง.....	84
4.1.1 ผู้หญิงกับอำนาจของพ่อ.....	85
4.1.2 ผู้หญิงกับการถูกจำกัดพื้นที่.....	95

	หน้า
4.2 เครือญาติและชุมชน: แหล่งเรียนรู้บทบาทของผู้หญิงต่อจากครอบครัว.....	104
4.2.1 ผู้หญิงกับอำนาจของผู้ที่มีใช้พ่อ.....	105
4.2.2 ผู้หญิงกับเครื่องกำหนดตำแหน่งและพื้นที่ในบ้านของเครือญาติและชุมชน.....	117
4.3 โลกสาธารณะ: แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์ของผู้หญิงในโลกสาธารณะ.....	124
4.3.1 ผู้หญิงกับพื้นที่ชายขอบของผู้หญิงในโลกสาธารณะ.....	125
บทที่ 5 กลวิธีในการต่อรองของตัวละครเอกหญิง.....	138
5.1 ระดับปัจเจกบุคคล.....	140
5.1.1 การใช้คำพูดและการนิ่งเงียบ.....	140
5.1.2 การสวมบทบาทตามที่สังคมกำหนดอย่างจงใจ.....	150
5.1.3 การเสแสร้งและปิดบังอำพราง.....	159
5.1.4 การหลอกลวง.....	169
5.2 ระดับชุมชน.....	175
5.2.1 ชุมชนของผู้หญิง.....	175
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	184
รายการอ้างอิง.....	193
บรรณานุกรม.....	197
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	201